

považovati za válečné poškozence a požitky jim podle shora cit. zákona nepřísluší.“

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Z doslovu ustanovení §§ 13. a 20. zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., ve spojení s ustanovením §u 1. lit. a) a c) zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., vyplývá, že tyto zákonné předpisy nepřiznávají pozůstalým po válečném invalidovi nárok na důchod, nastala-li smrt válečného invalidy z jiného důvodu, než v důsledku poranění utrpěného, případně onemocnění získaného nebo zhoršeného při vykonávání vojenské služby.

Z toho sluší usuzovati, že je předpokladem nároku na důchod vdovský a sirotčí po rozumu shora citovaných §§ 13. a 20. zákona o požitcích válečných poškozenců, aby tu byla přímá, t. j. příčinná souvislost mezi onou skutečností, která způsobila fyziologickou příčinu smrti válečného invalidy a mezi poraněním jeho utrpěným ve službě vojenské nebo nemocí získanou nebo zhoršenou v této službě. Pouhá nepřímá souvislost mezi uvedenými skutečnostmi vylučuje nárok na zmíněné důchody.

Tak judikoval nejvyšší správní soud již v četných nálezech na příklad ze dne 13. října 1924, č. 17.378/24, 10. listopadu 1927, č. 23.172, a ze dne 24. února 1928, č. 5317/28, a trvá na názoru tom i v daném případě, poukazuje dle §u 44 jedn. řádu na podrobnější odůvodnění citovaných nálezů.

Stížnost doznávajíc jinak, že bezprostřední příčinou smrti je sebevražda, snaží se dovoditi, že smrt válečného invalidy je v příčinné souvislosti s poraněním utrpěným ve válečné službě. Namítá v tomto směru, že jediným motivem sebevraždy byly nesnesitelné bolesti, které trpěl invalida následkem ve válce utrpěného zranění nohy a které, majíce úzký vztah k tomuto jeho zranění, dohnaly jej k sebevraždě.

Než i kdyby se připustilo, že nesnesitelné bolesti invaliditou zaviněné byly motivem, který přiměl manžela stěžovatelky k sebevraždě, mohlo by jíti jen o nepřímou souvislost mezi onou skutečností, jež způsobila fyziologickou smrt jeho s poraněním utrpěným ve službě válečné. Taková pouhá nepřímá souvislost vylučuje však nárok na důchod, jak svrchu uvedeno.

Pakli závěr žalovaného úřadu vyzněl ve shodě s těmito úvahami, nemůže výrok naříkaný býti shledán ani nezákonným, ani vadným, pročez nezbylo než zamítnouti stížnost jako bezdůvodnou.

(Nález N. S. S. ze dne 11. února 1929, č. 21749/27. Srov. nález N. S. S. ze dne 10. listopadu 1927, č. 23172/27. uveřejněný v Soc. revui ročník 1928, str. 78.)

§ 29, odst. 3. Osoby neuznané válečnými invalidy nemají nároku na prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu.

Stěžovatel nebyl uznán nálezem okresní sociální lékařské prohlídkové komise v Jindřichově Hradci ze dne 17. prosince 1920, č. j. 185 válečným invalidou. Nález tento byl potvrzen zemskou odvolací komisí sociálně lékařskou v Praze dne 7. listopadu 1922 pod č. j. 2819/22/B, protože otylost a ledvinové kaménky nesouvisí se službou vojenskou.

Žádosti stěžovatelově podané v únoru 1927, aby byl předvolán k sociálně lékařské prohlídce pro zhoršení choroby a uznán válečným invalidou, nevyhověl zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Praze výměrem ze dne 23. února 1927, č. j. 39852/27, s poukazem na § 2. vládního nařízení ze dne 8. června 1922, čís. 181 Sb. z. a n.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 20. července 1927, č. j. 21763/V/1a-27, neshledalo ministerstvo sociální péče na stížnost důvodu, aby něčeho

ménilo na hořejším výměru zemského úřadu, poukávavši na pravoplatné rozhodnutí o tom, že stěžovatel není válečným invalidou, takže není možno mu povolití podle řu 2. vládního nařízení ze dne 8. června 1922, čís. 181 Sb. z. a n., a řu 29., odst. 3., zákona o požitcích válečných poškozenců novou prohlídku z důvodu zhoršení zdravotního stavu.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Žalovaný úřad odmítl cestou instanční připustiti stěžovatele k opětné sociálně lékařské prohlídce poukávav na pravoplatné rozhodnutí o tom, že stěžovatel není válečným invalidou. Stěžovatel vůbec nepopírá, že takové pravoplatné rozhodnutí bylo vydáno. Bylo tedy pravoplatné rozhodnuto, že choroba stěžovatelova nesouvisí se službou vojenskou (srov. ř 1. zákona, ze dne 15. dubna 1919, čís. 199 Sb. z. a n.). Byla-li pravoplatně vyloučena jakákoliv příčinná souvislost choroby stěžovatelovy s konáním vojenské služby, byla tím pravoplatně vyřeřena i otázka, že ani zhorření této choroby, které snad by později nastalo, nemůže býti uznáno za válečné poškození.

Stěžovatel netvrdil v řízení správním ničeho jiného, než že jeho choroba se zhorřila a domáhal se z důvodu zhorření této choroby nové sociálně-lékařské prohlídky za účelem uznání jeho invalidity.

Že by k odůvodnění své žádosti o připuřštění k nové prohlídce se odvolával na jinou vadu než onu, jejíž souvislost s vojenskou službou byla pravoplatně popřena, není ze spisů patrno a také stěžovatel to ani netvrdil ani netvrdí.

Stěžovatel dovolává se řu 10. vládního nařízení ze dne 8. června 1922, čís. 181 Sb. z. a n., který dopouřtí z důvodu pozdějšího zhorřeni choroby opětné provedení lékařské prohlídky. Žalovaný úřad prý mylně vyvozuje ze slov „válečný poškozenec“ v řu 10. citovaného nařízení, že ti, kdož při první sociální lékařské prohlídce nebyli uznáni válečnými poškozeneci, nemohou se již domáhati opětné prohlídky proto, že již nejsou válečnými poškozeneci.

Stěžovatel míní, že slov „válečný poškozenec“ v citovaném řu 10 není prý užito v technickém smyslu řu 1 zákona čís. 199/1919 Sb. z. a n., nýbrž že jsou jimi všechny osoby, které se domnívají, že následkem válečných útrap pozbyly pracovní schopnosti.“

Stanovisko toto nelze však uznati správným, uváží-li se, že předpis tento obsahuje citaci řu 29, odst. 3., zákona o válečných poškozenecích a musí býti vykládán proto ve spojitosti s tímto ustanovením zákonným. Toto zákonné ustanovení má však zřejmě na zřeteli jen možnost přiměřeného zvýření důchodu již priznaného, předpokládá tedy, že běží v daném případě o válečného poškozence v technickém smyslu ř 1 zákona čís. 199/1919 Sb. z. a n., tedy o osobu, která byla deklaratorním výrokem příslušného úřadu uznána válečným poškozencem a v této vlastnosti byl jí důchod priznan. O takový případ zde zřejmě nejde, což dořlo v naříkaném rozhodnutí i výrazu tím, že úřad vyslovil, že nelze použití předpisu řu 29, odst. 3. zákona o válečných poškozenecích, na který navazuje ř 10 vládn. nař. čís. 181/1922 Sb. z. a n.

Není proto výrok žalovaného úřadu, který nepřipustil stěžovatele k nové lékařské prohlídce se zřetelem k pravoplatnému dřívějšímu výroku, že není válečným invalidou, v rozporu s citovaným řem 10 a je námitka stížnosti to tvrdící bezdůvodná.

Byla proto stížnost jako bezdůvodná zamítnuta.

(Nález N. S. S. ze dne 11. února 1929, ř. 24619/27.)